

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 22 września 2015 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu oddalił powództwo Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W. przeciwko U. O. o zapłatę kwoty 9416,40 złotych wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 7 kwietnia 2008 roku U. O. zawarła z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. umowę pożyczki gotówkowej numer (...), mocą której bank udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 6.900 złotych. Pozwana zobowiązała się

do terminowej spłaty pożyczki w 36 miesięcznych ratach poczynawszy od 7 maja 2008 roku. Ostateczny termin spłaty kredytu miał upłynąć w dniu 7 kwietnia 2011 roku.

Pozwana nie spłacała pożyczki w terminach i kwotach określonych umową, spłacając jedynie część zadłużenia.

W dniu 1 marca 2011 roku dokonano połączenia (...) Bank S.A. (...) Bank (...) S.A., w wyniku czego (...) Bank S.A. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank (...) S.A..

W dniu 9 czerwca 2011 roku przeciwko pozwanej został wystawiony przez (...) Bank S.A. z siedzibą we W. bankowy tytuł egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy w Zgierzu nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z 18 lipca 2011 roku wydanym w sprawie I Co 2600/11. W bankowym tytule egzekucyjnym wskazano, że zadłużenie pozwanej wynosi 5.322,44 zł należności głównej, odsetki za okres od 7 stycznia 2009 roku do dnia wystawienia tytułu w kwocie 2.456,63 zł oraz łącznie 80,70 złotych innych należnych kosztów.

W dniu 7 listopada 2011 roku do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu C. K. wpłynął wniosek (...) Bank S.A. o wszczęcie egzekucji na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego. Postępowanie egzekucyjne prowadzone w sprawie Km 3756/11 zostało umorzone postanowieniem z dnia 30 grudnia 2011 roku z powodu bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. Postanowienie uprawomocniło się 1 lutego 2012 roku.

W dniu 2 kwietnia 2014 roku Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty zawarła z (...) Bank S.A. z siedzibą we W. ((...) Bank (...) S.A.) umowę przelewu wierzytelności, mocą której przeniosła na powoda wierzytelność dochodzoną pozwem.

W dniu 20 listopada 2014 roku (...) S.A. sporządził pismo adresowane do pozwanej, w którym wzywa pozwaną do spłaty zadłużenia.

W dniu 19 grudnia 2014 roku Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty wystawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej numer S/103/9/PST. W wyciągu wskazano, iż wysokość zobowiązania na dzień wystawienia wyciągu wynosi 9.416,40 złotych, w tym 5.313,64 zł należności głównej i 4.102,76 złotych odsetek.

W dniu 8 maja 2014 roku (...) Bank S.A. wystawił pismo adresowane do pozwanej informujące o zmianie wierzyciela oraz o stanie zadłużenia, wskazując, że wynosi ono 9.087,10 złotych, w tym 5.313,64 złotych należności głównej.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, że powództwo podlegało oddaleniu jako nieudowodnione.

W niniejszej sprawie powódka nie kwestionowała roszczenia co do zasady, a jedynie co do wysokości. Podniosła, iż z dokumentów załączonych do pozwu nie wynika w jaki sposób dochodzona należność została wyliczona.

W postępowaniu sądowym podstawową zasadę rozkładu ciężaru dowodu w sporze określa art. 6 kodeksu cywilnego. Stanowi on, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Artykuł ten

określa na kim ciąży skutki niepowodzenia procesu dowodzenia, dotyczy więc ciężaru dowodu w znaczeniu materialno prawnym. Wynika z niego, że prawo podmiotowe strony może być skutecznie chronione jedynie wówczas, gdy jest ona w stanie udowodnić fakt, z którego wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne.

Ciężar dowodu w znaczeniu formalnoprawnym określa natomiast art. 231 kodeksu postępowania cywilnego. Zgodnie z powyższym artykułem strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Zgodnie z zasadą kontradiktoryjności, to strony są dysponentami postępowania, wobec tego to na nich spoczywa ciężar dowodu. To strony, a nie sąd, są odpowiedzialne za wynik postępowania. Dopuszczenie przez sąd dowodu z urzędu może nastąpić w wyjątkowych wypadkach i stanowi odstępstwo od zasady kontradiktoryjności. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę wówczas, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wystarczy do jej rozstrzygnięcia, skorzystanie przez sąd z inicjatywy dowodowej powinno mieć miejsce wyłącznie w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze.

Wobec powyższego to na powodzie ciążył obowiązek wykazania, iż jego żądanie odpowiada rzeczywistej kwocie zadłużenia pozwanej.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika natomiast rzeczywista wysokość zadłużenia pozwanej na dzień złożenia pozwu. Pożyczka została udzielona 7 kwietnia 2008 roku, a miała być spłacana od 8 maja 2008 roku. Pozwana nie wywiązywała się z obowiązku terminowej spłaty pożyczki, wobec czego bank wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny w dniu 9 czerwca 2011 roku, który został następnie zaopatrzony w klauzulę wykonalności. W bankowym tytule wskazano, że zadłużenie na dzień wystawienia tytułu wynosiło 5.322,44 złote tytułem należności głównej, 2.456,63 złotych odsetek za okres od 7 stycznia 2009 roku do dnia wystawienia tytułu, oraz łącznie 80,70 złotych innych należnych kosztów. Przedmiotowym pozwem powód dochodzi natomiast skapitalizowanych odsetek w wysokości 4.102,76 złotych na które składają się przejęte w drodze cesji odsetki wierzyciela pierwotnego naliczane zgodnie z postanowieniami umowy odpowiednio od niezapłaconej kwoty należności głównej wynikającej ze wskazanej wyżej umowy oraz odsetki ustawowe naliczane przez stronę powodową. Powód w żaden sposób nie wykazał w jaki dokładnie sposób dokonał skapitalizowania odsetek, uniemożliwiając tym samym Sądowi Rejonowemu ocenę zasadności wysokości dochodzonej pozwem kwoty.

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że sam wyciąg z ksiąg rachunkowych nie jest wystarczającym dowodem na okoliczność wysokości zadłużenia pozwanej, gdyż nie ma mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym stosownie do art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27.05.2004 r. o funduszach inwestycyjnych. Dokument taki, podpisany jedynie przez przedstawiciela powoda, ma jedynie charakter jednostronnego stwierdzenia długu, natomiast sam w sobie nie stanowi wiarygodnego dowodu co do wysokości dochodzonego roszczenia. Analogicznej treści przepis istnieje także w odniesieniu do bankowego tytułu egzekucyjnego, stanowiącego wyciąg z ksiąg rachunkowych banku. Treść tych dokumentów, mających charakter dokumentów prywatnych, została zakwestionowana przez pozwaną, która podniosła, iż strona powodowa nie wykazała na jakiej podstawie obliczyła wysokość dochodzonego roszczenia.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwaną, Sąd Rejonowy stwierdził, iż jest on chybiony. Termin przedawnienia wynosi w niniejszej sprawie 3 lata. Umowa została zawarta w 2008 roku, nie wskazano natomiast kiedy została wypowiedziana. Na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności uznać można jednak, iż roszczenie stało się wymagalne najpóźniej z dniem wystawienia przedmiotowego tytułu egzekucyjnego, tj. 9 czerwca 2011 roku. W tym też roku została wszczęta egzekucja, co spowodowało przerwanie biegu przedawnienia. Przez okres trwania postępowania termin przedawnienia uległ zawieszeniu a następnie zaczął biec od nowa od uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, tj. od 1 lutego 2012 roku. Przedmiotowe powództwo zostało wytoczone 13 stycznia 2015 r., a zatem przed upływem terminu przedawnienia.

Wobec powyższego powództwo podlegało oddaleniu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, podnosząc następujące zarzuty:

- naruszenia art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w postępowaniu, nie dokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, pominięcie powołanych przez stronę powodową dowodów tj. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) i postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 30.12.2011 r. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Zgierzu C. K. sygn. akt KM 3756/11) oraz poprzez stwierdzenie braku udowodnienia roszczenia co do zasady jak i co do wysokości oraz poprzez przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, iż przysługuje mu wobec pozwanej roszczenie o zapłatę dochodzonej pozwem kwoty podczas gdy powód zaoferował logiczne, wzajemnie uzupełniające się dowody, potwierdzające że służy mu skuteczne roszczenie o zapłatę względem pozwanej;

- naruszenia art. 231 k.p.c. poprzez przyjęcie za nieustalone faktu istnienia oraz wysokości przysługującej powodowi wierzytelności, mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zaoferowanym przez powoda materiale dowodowym.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa poprzez zasądzenie od pozwanej U. O. na rzecz powoda kwoty 9.416,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest niezasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Podniesione przez powoda zarzuty apelacyjne, choć zostały ujęte w dość złożonej konfiguracji poprzez powołanie się na naruszenie odpowiednich przepisów prawa materialnego i procesowego, w istocie kwestionują przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i kładą akcent na uchybienia postępowania dowodowego.

Zarzuty te muszą być uznane za chybione.

Stosownie do przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W sytuacji procesowej z jaką mamy do czynienia w niniejszej sprawie na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia, że przysługuje mu wierzytelność względem pozwanej w wysokości określonej przez żądanie pozwu. Z tych względów i w świetle zgromadzonego w sprawie materiału, Sąd Rejonowy doszedł do prawidłowej konkluzji, iż skarżący temu ciężarowi nie sprostał. Powód nie przedstawił bowiem żadnego dowodu na potwierdzenie okoliczności stanowiących podstawę powództwa. Samo zaś gołosłowne twierdzenie, wobec kategorycznego zaprzeczenia przez pozwaną prawidłowości wyliczenia dochodzonej kwoty nie stanowi podstawy do uwzględnienia żądania powoda. Prawidłowości powyższego stwierdzenia w niczym nie zmienia przedłożenie przez skarżącego, jako dowodu, dokumentu prywatnego jakim jest wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej, albowiem nie wynika z niego ani wymagalność roszczenia, ani nawet sposób wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika zatem w żaden sposób, w jakiej części pozwana zalega ze spłatą należności wynikającej z przedmiotowej umowy kredytowej i w jaki sposób powód dokonał skapitalizowania odsetek.

Wbrew odmiennemu stanowisku powoda o zasadności dochodzonego przeciwko pozwanej roszczenia nie przesądza także okoliczność wystawienia przez poprzednika prawnego powoda bankowego tytułu egzekucyjnego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd akcentujący specyfikę wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym (zob. uchwałę z dnia 7 stycznia 2004 r., III CZP 48/03, publ. OSNC 2004, nr 10, poz. 155). Podkreśla

się, że wyposażając banki w uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych ustawodawca przyznał im "przywilej kwalifikowany i wyjątkowy"; umożliwił im realizację roszczeń cywilnoprawnych bez konieczności ich dochodzenia w sądowym postępowaniu rozpoznawczym. Z tego względu w Prawie bankowym wytyczone zostały ściśle ramy prawne dopuszczalności posłużenia się przez bank bankowym tytułem egzekucyjnym w celu dochodzenia wierzytelności od jego dłużników. Powód jako nabywca wierzytelności wynikającej z bankowego tytułu egzekucyjnego, nie może na tej podstawie wywodzić jej wymagalności, albowiem oznaczałoby to w rzeczywistości rozszerzenie przywileju przyznanego tylko bankom na wszystkich nabywców takiej wierzytelności, to zaś byłoby nie do pogodzenia z kwalifikowanym i wyjątkowym charakterem tego przywileju. Odnotować w tym miejscu warto również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 roku w sprawie o sygn. akt P 7/09, w którym uznał on, że bankowy tytuł egzekucyjny w stosunku do osoby fizycznej, nie prowadzącej działalności gospodarczej, nie posiada waloru dokumentu urzędowego. Z tego powodu uznać należy, iż bankowy tytuł egzekucyjny sam w sobie nie jest dowodem istnienia i wysokości jakiegokolwiek wierzytelności, a co za tym idzie istnienie objętej nim wierzytelności podlega w postępowaniu sądowym ogólnym regułom dowodzenia i nie korzysta w tym zakresie z żadnego uprzywilejowania.

Podobnie należy ocenić przedłożone przez powoda postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności wskazanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Uzupełniając przedstawione powyżej rozważania dodać trzeba, iż na podstawie wystawionego bankowego tytułu egzekucyjnego, zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, może być prowadzona jedynie egzekucja wierzytelności bankowej i tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby. Prawdliwość powyższego stwierdzenia znajduje potwierdzenia także w treści nieobowiązującego już w chwili obecnej art. 98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. 1997, Nr 140, poz. 939 z późniejszymi zmianami), w którym wymieniono sytuacje, w jakich bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą do egzekucji przeciwko osobie trzeciej. Wśród tych sytuacji, ustawodawca nie wskazał przelewu wierzytelności bankowej. Z tych względów powód nie będący bankiem nie może powoływać się na ułatwienia przyznane bankom przez ustawodawcę i na tej podstawie usiłować wykazać zasadność i wysokość swojego żądania w stosunku do pozwanej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.